

Tudomány- és technikatörténet CD-ROM-on XII.

A Világ 1000 csodája I. Találmányok és feltalálók

Az emberiség történetének legjelentősebb találmányait, felfedezéseit az őskortól a 20. század végéig feldolgozó mű 31 kategória keretében 400 találmány rövid leírását tartalmazza képekkel illusztrálva. A találmányok többféle keresési módszer révén: így eredetük (földrész, ország, város), illetve feltalálójuk neve szerint, megszületésük időpontja, továbbá egyedi kulcsszó alapján is megtalálhatók.

A *Kalandozzunk a találmányok birodalmában!* című fejezetben szereplő kategóriák a következő témaköröket ölelik fel: lakások – épületek – építmények, tűz, víz, agyag, fémek, földművelés, malmok és malomkövek, eszközök és szerszámok, fonás-szövés, utak–hidak–alagutak, közlekedés a szárazföldön, közlekedés a vízen, közlekedés a levegőben, világítás, bútor, táviró–telefon–televízió, villamos energia, gőzgépek, fényképezés–film, mérőeszközök, üveg, tükör, lencse–távcső–mikroszkóp, órák és automata, írás és íróeszközök, gyógyítás, segítség a háztartásban, élelmiszer-tartósítás, játékok, különféle találmányok, művészet. Az e címek alatti szavakra kattintva jelenik meg a találmány ismertetése. E fejezet utolsó alfejezete a *Találmányok ABC-ben* címet viseli, amely révén az ablaküvegtől a bűvárfelszerelésig, a catguttol a drótkötélpályáig, az ecsettol a fogtömésig, a gázballontól a hűtőgépig, az íjtól a kulcsig, a kapától a jelzőtüzig, a labdától a mozgófilmig, a Nagy Faltól az örlőlapi, a papirusztól a röntgensugárig, a sárkányoktól a tűzifecskendőig, az üőhelytől a zuhanyig közel 400 találmány megnevezése jelenik meg az adott betű jelére kattintva.

A *Keresés* című fejezet választási lehetőséget kínál az eredet vagy feltaláló, az időrend, illetve a kulcsszó szerinti keresés közül. Az *Eredet* vagy *feltaláló* című ablakban görgetéssel F. C. Achard német fizikustól Európáig, Fahrenheittől az Indus völgyi kultúráig, Ktészibiosz alexandriai matematikustól Ninivéig, az ősebertől Zucchiuss jezsuita szerzetesig közel 240 címszó jelenik meg. (Kár, hogy ezek sorában mindössze 14 magyar – Bánki Donát, Csonka János, Bíró László József, Bíró György, Bláthy Ottó, Irinyi János, Jedlik Ányos, Kőszeghy-Mártony Károly, Petzval József, Preyszt Móricz, Puskás Tivadar, Semmelweis Ignác, Swarcz Dávid és Segner András János – nevével találkozunk.) Az *Időrend* című ablakban i. e. 3 millió évtől kezdődően az időszámítás kezdetéig kö-

1. ábra

zel 100, az időszámítás kezdetétől 1986-ig mintegy 130 kisebb-nagyobb időszakra, illetve évhez kapcsolódóan lehet keresni. A keresett találmány elérhető továbbá a felhasználó által a Kulcsszó ablak mezőjébe beírt tárgyszó révén is.

Az Eredet/feltaláló, Időrend, illetve Kulcsszó ablakokban megjelölt tárgyszóhoz, illetve időszakhoz/évhez kapcsolódó találmányok felsorolása a *Találatok* című ablakban tűnik fel, s az itt szereplőkre kattintva nyílik meg a választott ismertetés ablaka. A megtalált, illetve a későbbiekben ismét olvasni kívánt ismertetések a *Könyvjelzők* című ablakba történő beírással jegyezhetők meg.

A rendkívül puritán, egyszerűen kezelhető alkotás a Magellán térképcsald Magyarország és Budapest atlaszának demóváltozatával zárul, amely képet ad e kiadványok tartalmából és sokoldalú felhasználhatóságáról. A Pentium, SVGA, hangkártya, CD-ROM és 32 Mb RAM minimális hardverigényű kiadványt az Informania Digitálmedia Kiadó Kft. 2001-ben jelentette meg. A művet 5000 Ft-ért a kiadó (1034 Bp., Szőlő u. 37.) forgalmazza.

Árkos Iván
(BME OMIKK)